

İSVEÇ KRALLIĞI

DÖNEMSEL DIŞ TEMSİLCİLİK RAPORU

Raporlama Dönemi: 2023 Ocak-Aralık

Raporu Hazırlayan: Stokholm Ticaret Müşavirliği

Ticaret Müşaviri: Gökhan ÖRNEK

Tablo 1- İsveç Ekonomisine İlişkin Temel Göstergeler

Ülke Adı	2021	2022	2021/2022 % Değişim	2023	2022/2023 % Değişim
GSYİH (Cari Fiyatlar - Milyar \$)	628	585	-6,8	593	1,4
GSYİH Büyüme (Sabit Fiyatlar -%)	5,1	2,6	-49,0	-0,2	-107,7
Kişi Başına Düşen GSYİH (Cari Fiyatlar - \$)	60.084	55.706	-7,3	55.970	0,5
Tüketici Fiyat Enflasyonu (yıllık, %)	4,1	12,3	200	4,4	-64,2
İşgücü (Milyon)	5,1	5,2	2,0	5,3	1,9
İşsizlik Oranı (%)	8,2	7,5	-8,5	7,7	2,7
Dış Ticaret Dengesi (Milyar \$)	2,7	-4,5	-266,7	4,8	206,7
İhracat (Milyar \$)	189,7	197,4	4,1	197,9	0,3
İthalat (Milyar \$)	187,0	201,9	8,0	193,1	-4,4

Kaynak: İsveç İstatistik Kurumu

Müşavirlik notu: Veriler İsveç İstatistik Kurumu'ndan İsveç Kronu olarak temin edilmiş olup, İsveç Merkez Bankası dönem ortalama kurları esas alınarak ABD Dolarına çevrilmiştir.

DEĞERLENDİRME

İsveç dünyadaki en gelişmiş ülkeler arasında yer almaktadır. İnovasyon, sürdürülebilirlik, birlikte yaratma ve eşitlik odaklı yaklaşımı esas alan dinamik bir ekonomiye sahiptir. İş ortamı, sürdürülebilirlik, küresel rekabetçilik, dil becerileri, verimlilik ve inovasyon gibi pek çok uluslararası endekste İsveç en üst sıralarda yer almaktadır. Uzun dönemli politikalar ve küresel yaklaşım sayesinde İsveç ekonomisi istikrarlı bir görüntü sergilemektedir.

İsveç 10,5 milyon nüfusu ile orta büyüklükte bir ülke olarak değerlendirilebilecek olmakla birlikte, 2023 yılı verilerine göre 593 milyar ABD Doları Gayrisafi Yurt İçi Hasılası (GSYİH), 55.970 ABD Doları gibi yüksek kişi başına düşen milli gelir düzeyi, 391 milyar ABD Doları dış ticaret hacmi ile ekonomik ve ticari açıdan önemli bir pazardır.

İhracata dayalı bir ekonomik büyüme politikası olan İsveç'te büyümenin temel dinamikleri güçlü ihracat, yatırımlar ve tüketimdir. Büyümenin temelindeki bu dinamikler, covid-19 pandemisi kaynaklı küresel ekonomik durgunluktan 2019 ve 2020 yıllarında olumsuz etkilenmiştir. Bununla birlikte İsveç ekonomisi 2021 yılındaki % 5,1'lik büyümenin ardından 2022 yılında da % 2,6 oranında büyüme sergilemiştir.

2023 yılının ilk çeyreğinde % 0,7 oranında büyüyen İsveç ekonomisi, yılın ikinci çeyreğinde % 0,7, üçüncü ve dördüncü çeyreklerinde ise % 0,1 daralmıştır. Son üç çeyrektir küçülmekte olan ve teknik resesyona giren İsveç ekonomisi 2023 yılı genelini ise % 0,2 küçülme ile tamamlamıştır. 2023 yılında İsveç'in GYSİH'sı 593 milyar ABD Doları, kişi başına düşen GSYİH ise 55.970 ABD Doları olarak gerçekleşmiştir.

İsveç, genel olarak enflasyon oranında oldukça düşük-durağan bir profil izlemekte iken, 2022 yılında enflasyon İsveç için tarihi sayılabilecek seviyelere ulaşmış ve 2022 Aralık ayında % 12,3 olmuştur. Yaşanan gelişmelere bağlı olarak, enflasyonla mücadele kapsamında İsveç Merkez Bankası Riksbank ilk olarak 21 Eylül 2022 tarihinde politika faizini 1 puan arttırarak % 1,75 olarak belirlemiş, sonrasında yapılan tedrici artışların neticesinde ise politika faiz oranını 27 Eylül 2023 tarihinden geçerli olmak üzere % 4'e yükseltmiştir. Anılan politikanın da etkisiyle enflasyonda düşüş eğilimi belirginleşmekte olup, 2023 Aralık ayında yıllık enflasyon % 4,4'e gerilemiştir. Bu gelişmeler çerçevesinde Riksbank, 1 Şubat 2024 tarihinde gerçekleştirdiği son İcra Kurulu toplantısı sonrasında yaptığı basın açıklamasında, politika faizini % 4'te sabit tutmakla birlikte enflasyonla ilgili beklentilerin olumlu seyretmesi durumunda 2024 yılının ilk yarısında faiz indirimi ihtimalinin göz ardı edilemeyeceğini açıklamıştır.

İsveç ayrıca, istihdam politikaları ve nitelikli işgücünün arttırılması kapsamında işgücüne dayalı olarak uygulanan göç politikası ile işsizliğin en düşük seviyelerde seyrettiği ekonomilerden olagelmıştır. Bununla birlikte, işsizlik oranı son yıllarda görece yüksek seyretmektedir. 2023 yılında istihdam edilen kişi sayısı bir önceki yıla oranla 71.000 artmış ve 5.270.000'e yükselmiştir. İşsiz sayısı ise 18.000 artarak 440.000 olmuştur. Bu çerçevede, 2022 yılında % 7,5 olan işsizlik oranı 2023 yılında % 7,7 olarak gerçekleşmiştir.

İhracat, ithalat ve dış ticaret hacminde belirgin artışlar kaydedilen 2021 yılının ardından İsveç'in dış ticaretindeki olumlu gelişmeler, İsveç Kronunun ABD Doları karşısında % 18 değer kaybettiği 2022 yılında yavaşlayarak da olsa devam etmiş, İsveç'in ihracatı % 4,1 artışla 197,4 milyar ABD Doları, ithalatı ise % 8,0 artışla 201,9 milyar ABD Doları olmuştur.

2023 yılı ise ihracatın ithalata oranla daha olumlu seyretmesi neticesinde, dış ticaret hacmindeki gerilemeye karşın İsveç'in dış ticaret açığının tersine çevrildiği bir yıl olmuştur. 2023 yılında İsveç'in ihracatı 2022 yılına göre % 0,3 artarak 197,9 milyar ABD Doları, ithalatı ise % 4,4 azalarak 193,1 milyar ABD Doları olarak gerçekleşmiştir. 2022 yılındaki 4,5 milyar ABD Doları dış ticaret açığının ardından 2023 yılında İsveç 4,8 milyar ABD Doları ticaret fazlası vermiştir. İsveç'te yaşanmakta olan ekonomik resesyona özellikle ithalat olmak üzere İsveç'in dış ticaretini de olumsuz etkilemekte olduğu görülmektedir. Ayrıca, İsveç Kronunun ABD Doları karşısındaki değer kaybı 2023 yılında da devam etmiş olup, 2023 yılında bir önceki yıla göre % 4,8 değer kaybı yaşanmıştır.

Tablo 2- İsveç Dış Ticaretinin Genel Görünümü

Birim: Milyar ABD Doları	İsveç'in Toplam İhracatı	Türkiye'nin İsveç'ten İthalatı	Tr Pay (%)	İsveç'in Toplam İthalatı	Türkiye'nin İsveç'e İhracatı	Tr Pay (%)	Türkiye-İsveç Toplam Dış Ticaret Hacmi
2020 (Yıllık)	155,1	1,61	1,0	149,6	1,21	0,8	2,82
2021 (Yıllık)	189,7	1,77	0,9	186,5	1,58	0,8	3,35
2022 (Yıllık)	197,4	2,02	1,0	201,9	1,58	0,8	3,60
2023 (Yıllık)	197,9	2,25	1,1	193,1	1,57	0,8	3,82

Kaynak: İsveç İstatistik Kurumu

Müşavirlik notu: Veriler İsveç İstatistik Kurumu'ndan İsveç Kronu olarak temin edilmiş olup, İsveç Merkez Bankası dönem ortalama kurları esas alınarak ABD Dolarına çevrilmiştir.

Dönemsel Dış Temsilcilik Raporu
2023 Ocak-Aralık

İsveç'in Dünyadan İthalatında İlk 10 Ürün				
GTİP Kodu	GTİP Adı	2022 Ocak-Aralık	2023 Ocak-Aralık	Değişim %
27090090	Petrol Yağları ve Bitümenli Minerallerden Elde Edilen Yağlar (Ham), Diğerleri	14,971,640,674	11,238,203,584	-25%
27101943	Ağırlık İtibariyle Kükürt Oranı % 0,001'i Geçmeyenler (Motorin, Damıtık Denizcilik Yakıtı ve Diğerleri)	5,269,447,084	3,983,093,340	-24%
03021400	Atlantik Somonları (Salmo Salar) ve Tuna Somonları	3,843,192,454	4,152,163,991	8%
87038010	Diğer Taşıtlar (Sadece Elektrik Motorundan Tahrikli Olanlar, Yeni Olanlar)	3,708,419,774	5,047,517,338	36%
85171300	Portatif Otomatik Bilgi İşlem Makinaları, Diğer Bilgi İşlem Makinaları	3,411,894,118	3,010,734,114	-12%
85176200	Hücresel Ağlar için Ses, Görüntü veya Diğer Bilgileri Almaya, Çevirmeye ve Vermeye Mahsus Makinalar	3,096,143,414	2,936,180,556	-5%
84713000	Portatif Otomatik Bilgi İşlem Makinaları, Diğer Bilgi İşlem Makinaları	2,752,640,723	2,171,631,520	-21%
30049000	Tedavide veya Korumada Kullanılmak Üzere İlaçlar (Diğerleri)	2,691,561,164	2,716,813,847	1%
87036010	Diğer Taşıtlar (Yeni olanlar)	1,372,250,086	1,588,908,959	16%
87089997	Traktörlerin, Diğer Kara Taşıtlarının Aksam, Parçaları (Diğerleri)	1,286,962,912	1,446,346,393	12%

Kaynak: İsveç İstatistik Kurumu

Müşavirlik notu: Veriler İsveç İstatistik Kurumu'ndan İsveç Kronu olarak temin edilmiş olup, İsveç Merkez Bankası dönem ortalama kurları esas alınarak ABD Dolarına çevrilmiştir. Dış ticaretteki ürün bazlı değişimleri takip edebilmek açısından 2022 yılında en fazla ithalatı yapılan ilk 10 ürün dikkate alınmıştır.

Dönemsel Dış Temsilcilik Raporu
2023 Ocak-Aralık

İsveç'in Dünyaya İhracatında İlk 10 Ürün				
GTİP Kodu	GTİP Adı	2022 Ocak-Aralık	2023 Ocak-Aralık	Değişim %
30049000	Tedavide veya Korumada Kullanılmak Üzere İlaçlar (Diğerleri)	6,181,485,604	5,541,649,612	-10%
27160000	Elektrik Enerjisi	4,739,926,910	2,131,489,616	-55%
87032319	Benzinli Yeni Binek Otomobilleri-1500 Cm3<Silindir Hacmi<1600 Cm3 (Sivil Kullanım İçin)	4,680,612,178	4,974,503,807	6%
27101943	Motorin, Damıtık Denizcilik Yakıtı ve Diğer Yakıtlar (Ağırlık İtibariyle Kükürt Oranı % 0,001'i Geçmeyenler)	4,384,029,730	3,881,727,819	-11%
03021400	Atlantik Somonları (Salmo Salar) ve Tuna Somonları	3,767,668,626	4,145,417,892	10%
87036010	Diğer Taşıtlar (Yeni Olanlar)	3,229,707,739	4,726,312,001	46%
26011200	Demir Cevherleri ve Zenginleştirilmiş Demir Cevherleri, Aglomere Edilmiş	2,926,775,940	3,357,456,091	15%
30021500	Dozlandırılmış veya Perakende Satışa Uygun Şekilde Ambalajlanmış veya Hazırlanmış Bağışıklık Ürünleri	2,744,787,199	3,591,294,098	31%
27101245	Hafif Yağlar ve Müstahzarları: Kurşunsuz Benzin	2,616,301,842	2,423,145,635	-7%
85176200	Hücresele Ağlar İçin Ses, Görüntü veya Diğer Bilgileri Almaya, Çevirmeye ve Vermeye Mahsus Makinalar	2,523,803,447	2,246,064,092	-11%

Kaynak: İsveç İstatistik Kurumu

Müşavirlik notu: Veriler İsveç İstatistik Kurumu'ndan İsveç Kronu olarak temin edilmiş olup, İsveç Merkez Bankası dönem ortalama kurları esas alınarak ABD Dolarına çevrilmiştir. Dış ticaretteki ürün bazlı değişimleri takip edebilmek açısından 2022 yılında en fazla ihracatı yapılan ilk 10 ürün dikkate alınmıştır.

Dönemsel Dış Temsilcilik Raporu
2023 Ocak-Aralık

Türkiye'nin İsveç'ten İthalatında İlk 10 Ürün				
GTİP Kodu	GTİP Adı	2022 Ocak-Aralık	2023 Ocak-Aralık	Değişim %
26011200	Demir Cevherleri, Zenginleştirilmiş Demir Cevherleri (Kavrulmuş Demir Piritleri Dahil), Aglomere Edilmiş	310,541,755	196,519,863	-37%
87033219	Dizel/Yarı Dizel Yeni Binek Otomobilleri-1500 Cm ³ <Silindir Hacmi<1600 Cm ³ (Sivil Kullanım İçin)	174,474,888	159,563,452	-9%
47032100	İğne Yapraklı Ağaçlardan - Yarı Beyazlatılmış veya Beyazlatılmamış	86,482,888	81,294,946	-6%
48109230	Çok Katlı Diğer Kağıt ve Kartonlar; Sadece Bir Dış Tabakası Beyazlatılmış	68,654,946	54,158,092	-21%
72044910	Parçalanmış Olan Döküntü ve Hurdalar (Diğer Demir ve Çelikten)	52,369,401	39,440,299	-25%
72254060	Diğer Alaşımli Çelikten Diğer Yassı Hadde Mamulleri; Rulo Halinde Olmayan, Sıcak Haddelenmiş, Eni >= 600 mm, 4.75 <= Kalınlık <=10mm	43,365,500	57,563,414	33%
72044199	Pürüz Giderme ve Preslemede Meydana Gelen Çapaklar; Diğer (Diğer Demir ve Çelikten)	41,130,327	66,630,484	62%
84823000	Fıçı Makaralı Yataklar (Rulmanlar)	39,692,824	23,232,889	-41%
72254040	Diğer Alaşımli Çelikten Diğer Yassı Hadde Mamulleri; Rulo Halinde Olmayan, Sıcak Haddelenmiş, Eni >= 600 mm, Kalınlık >10mm	37,420,317	44,322,610	18%
39041000	PVC Polivinil Klorür (Karıştırılmamış, İlk Şekilde)	37,377,747	42,378,543	13%

Kaynak: İsveç İstatistik Kurumu

Müşavirlik notu: Veriler İsveç İstatistik Kurumu'ndan İsveç Kronu olarak temin edilmiş olup, İsveç Merkez Bankası dönem ortalama kurları esas alınarak ABD Dolarına çevrilmiştir. Dış ticaretteki ürün bazlı değişimleri takip edebilmek açısından 2022 yılında İsveç'ten en fazla ithalatı yapılan ilk 10 ürün dikkate alınmıştır.

Dönemsel Dış Temsilcilik Raporu
2023 Ocak-Aralık

Türkiye'nin İsveç'e İhracatında İlk 10 Ürün				
GTİP Kodu	GTİP Adı	2022 Ocak-Aralık	2023 Ocak-Aralık	Değişim %
73082000	Demir/Çelikten Kuleler ve Pilonlar	56,601,709	50,436,266	-11%
87042191	Dizel/Yarı Dizel Yeni Taşıtlar, Silindir Hac.<2500 Cm3-Taş.Kap.< 5Ton (Sivil Kullanım İçin)	44,736,925	64,819,275	45%
84501190	Otomatik Çamaşır Makinası -6 kg <Kuru Çam. Kap<10 Kg	36,579,485	43,947,215	20%
84221100	Evlerde Kullanılan Bulaşık Yıkama Makineleri	35,577,461	25,667,590	-28%
61159500	Diğer Çoraplar-Pamuktan (T 12)	29,669,317	29,521,333	0%
84129080	Diğer Motorlar ve Kuvvet Hasıl Eden Makinaların Aksam ve Parçaları, Diğerleri	23,981,925	4,884,196	-80%
84749010	Maden Cevherlerini Tasnif Etmeye, Ayırmaya, Yıkamaya Mahsus Makinalar İçin Demir Dökümçelik Dökümden Aksam, Parça	21,900,736	16,032,244	-27%
62046231	Kadın/Kız Çocuk için Pantolon/Kısa Pantolon, Şort vs. Denimden	21,336,955	16,439,582	-23%
57024200	Dokunmuş Halılar, Dokumaya Elverişli Maddelerden Diğer Yer Kaplamaları (Sentetik veya Suni Dokumaya Elverişli)	20,671,539	22,092,473	7%
61091000	Tişört, Fanila, Atlet, Kaşkorse vb. Giyim Eşyası; Pamuktan (Örme veya Kroşe)	20,056,990	20,441,731	2%

Kaynak: İsveç İstatistik Kurumu

Müşavirlik notu: Veriler İsveç İstatistik Kurumu'ndan İsveç Kronu olarak temin edilmiş olup, İsveç Merkez Bankası dönem ortalama kurları esas alınarak ABD Dolarına çevrilmiştir. Dış ticaretteki ürün bazlı değişimleri takip edebilmek açısından 2022 yılında İsveç'e en fazla ihracatı yapılan ilk 10 ürün dikkate alınmıştır.

DEĞERLENDİRME

İsveç Dış Ticareti

İsveç dış ticareti, Avrupa Birliği (AB) ve Dünya Ticaret Örgütü (DTÖ) üyeliğinden kaynaklanan kurallara göre şekillenmektedir. AB üye ülkeleri arasında mal ticaretinde gümrük vergisi bulunmamakta ve 3. ülke ürünlerine yönelik Ortak Gümrük Tarifesi (OGT) uygulanmaktadır. Ayrıca diğer Avrupa Serbest Ticaret Birliği (EFTA) ve AB üye ülkeleri arasında 1994'te yapılan anlaşma ile oluşturulan Avrupa Ekonomik Alanı (AEA) kapsamında, AB üyesi olmayan Norveç, İzlanda ve Lihtenştayn da tek pazara dahil edilmiştir. Ülkemizle İsveç arasında ikili ticarete ilişkin tüm uygulamalar ise DTÖ hükümleri ve AB ile ticari ilişkilerimizin temelini oluşturan Gümrük Birliği çerçevesinde şekillenmektedir.

DTÖ verileri çerçevesinde İsveç 2022 yılında % 0,8 pay ile dünya ticaretinde en fazla ihracat yapan ülkeler sıralamasında 34 üncü sırada yer almıştır. En fazla ithalat yapan ülkeler sıralamasında 31 inci sırada yer alan İsveç'in dünya ithalatından aldığı pay % 0,8 olmuştur. Ülkemiz ise 2022 yılında % 1,0 pay ile en fazla ihracat yapan 29 uncu ülke olurken, ithalatta ise % 1,4 pay ile en fazla ithalat yapan 20 nci ülke konumunda bulunmaktadır.

2023 yılında İsveç'in ihracatı 2022 yılına göre % 0,3 artarak 197,9 milyar ABD Doları, ithalatı ise % 4,4 azalarak 193,1 milyar ABD Doları olarak gerçekleşmiştir. Yine aynı dönemde İsveç'in dış ticaret hacmi % 2,1 düşüşle 391 milyar ABD Doları seviyesine gerilemiş ve İsveç anılan dönemde 4,8 milyar ABD Doları ticaret fazlası vermiştir. İsveç'in dış ticaretinin miktar bazlı değişimi incelendiğinde ise ihracatının % 1 arttığı, ithalatının ise % 4 oranında daraldığı görülmektedir.

İsveç'in 2023 yılındaki ihracatının bölgesel dağılımı incelendiğinde, ihracatın % 73,2'sinin Avrupa kıtasına yapıldığı dikkat çekmekte olup, bunun % 54,8'i AB 27 ülkelere gerçekleşmiştir. İsveç'in ihracatının % 12,4'ü Amerika; % 11,1'i Asya; % 1,8'i Afrika ve % 1,1'i ise Okyanusya ve Antarktika bölgelerine yapılmıştır. İthalatta Avrupa kıtasının ağırlığı % 84,2 ile daha da bariz olup, bunun % 67,4'ünü AB 27 ülkeleri oluşturmaktadır. Diğer bölgelerden ithalat incelendiğinde; Asya'nın % 9,8; Amerika'nın % 4,5; Afrika'nın % 1,0 ve Okyanusya ve Antarktika'nın % 0,4 pay sahibi olduğu görülmektedir.

İsveç'in en çok ihracat ve ithalat yaptığı ülkeler arasında komşu ülkelerin ağırlığı dikkat çekmektedir. 2023 yılında İsveç'in en fazla ihracat yaptığı ilk 5 ülke; Almanya (% 10,5); Norveç (% 9,7); ABD (% 9,0); Danimarka (% 7,0) ve Finlandiya (% 6,9) olarak sıralanırken, ülkemiz 2,25 milyar ABD Doları ve % 1,1 pay ile 15 inci sırada yer almıştır. İsveç'in en fazla ithalat yaptığı 5 ülke ise; Almanya (% 16,7); Hollanda (% 10,8); Norveç (% 10,8); Danimarka (% 6,4) ve Belçika (% 5,2) olarak sıralanırken, ülkemiz 1,57 milyar ABD Doları ve % 0,8 pay ile İsveç'in en fazla ithalat yaptığı 20 nci ülke olmuştur.

İsveç'in 2023 yılındaki ihracatının sektörel dağılımı incelendiğinde; % 44,1 ile en büyük payı makine ve ulaşım ekipmanları sektörünün aldığı görülmekte olup, bunu % 14,8 ile kimyasallar ve kauçuk ürünleri; % 10,7 ile mineraller; % 8,8 ile odun ve kağıt ürünleri, % 8,1 ile mineral yakıtlar ve elektrik akımı ve diğer ürünler takip etmektedir. Makine ve ulaşım ekipmanları sektöründe kara taşıtları (% 14,7); sanayi makineleri (% 14,3); elektronik-haberleşme (% 9,9) alt grupları özellikle dikkat

çekmektedir. İsveç'in 2023 yılındaki ithalatının sektörel dağılımı incelendiğinde ise; % 44,7 ile makine ve ulaşım ekipmanlarının ihracatın yanı sıra ithalatta da ilk sırada geldiği görülmekte olup, bunu % 12,8 ile kimyasallar ve kauçuk ürünleri; % 11,2 ile mineral yakıtlar ve elektrik akımları; % 7,7 ile mineraller ve % 2,5 ile odun ve kağıt ürünleri takip etmektedir. Hesaplamalarda diğer (% 21,1) başlığı altında sıralanan gıda, içecekler ve tütün (% 11,1); tekstil, konfeksiyon ve ayakkabı (% 4,5) ile mobilya (% 1,3) ise ihracatımız açısından potansiyel arz eden ürün grupları arasında yer almaktadır.

Türkiye-İsveç İkili Ticari İlişkiler

Ülkemiz ile İsveç arasındaki ikili ticari ilişkilerin gelişimi incelendiğinde; 2020 yılında 1,21 milyar ABD Doları olan İsveç'e ihracatımız 2021 yılında % 31 artışla 1,58 milyar ABD Doları olarak gerçekleşmiş, 2022 yılında ise herhangi bir değişim kaydedilmemiş; İsveç'ten ithalatımız 2020 yılında 1,61 milyar ABD Doları iken, 2021 yılında % 10 artışla 1,77 milyar ABD Dolarına, 2022 yılında ise % 14 artışla 2,02 milyar ABD Dolarına yükselmiştir.

2023 yılında İsveç ile ikili ticaretimiz incelendiğinde, ihracatımızın aynı seviyede kaldığı, İsveç'ten ithalatımızdaki artışın ise devam ettiği, bunun ikili ticaret hacmimize olumlu, dış ticaret açığına ise olumsuz yansıdığı görülmektedir. 2023 yılında İsveç'e ihracatımız % 0,6 azalışla 1,57 milyar ABD Doları, ithalatımız ise % 11,4 artışla 2,25 milyar ABD Doları olarak gerçekleşmiştir. Bu gelişmeler çerçevesinde İsveç ile ikili ticaret hacmimiz 2023 yılında % 6,1 artışla 3,82 milyar ABD Doları seviyesine ulaşmış olup, ülkemiz aleyhine 680 milyon ABD Doları ticaret açığı kaydedilmiştir.

Ülkemiz ile İsveç arasındaki ticarete sanayi ürünlerinin ağırlığı dikkat çekmektedir. İsveç'e 2023 yılı ihracatımızda 8'li GTİP bazında ilk 10 ürün; dizel/yarı dizel taşıtlar; demir-çelikten kuleler; otomatik çamaşır makineleri; dizel/yarı dizel motorlu midibüsler; benzinli binek otomobiller; pamuktan çoraplar; bulaşık makineleri; dokunmuş halılar; tişört, fanila ve atletler; soğutucular / dondurucular olmuştur. 2023 yılında İsveç'ten ithalatımızda 8'li GTİP bazında ilk 10 ürün ise; demir cevherleri; dizel/yarı dizel binek otomobilleri; yarı römorklar için çekiciler; odun hamurları; demir-çelikten çapaklar; alaşımli çelikten diğer yassı hadde mamulleri (kalınlık 10 mm'den küçük); taşkömürü katranının damıtılmasından elde edilen yağlar; çok katmanlı kağıt ve kartonlar; ilaçlar; alaşımli çelikten diğer yassı hadde mamulleri (kalınlık 10 mm'den büyük) olarak sıralanmıştır.

Ürün grupları (SITC) bazında yapılan değerlendirmede; makine ve ulaşım ekipmanları, malzemelere göre sınıflandırılmış mamul ürünler ve muhtelif mamul eşya ön plana çıkarken; ithalatımızda ise makine ve ulaşım ekipmanları, yakıt hariç hammaddeler, malzemelere göre sınıflandırılmış mamul ürünler, kimyasallar ve ilgili ürünler dikkat çekmektedir.

2023 yılı ikili ticaretimiz 2'li harmonize sistem kodlarına göre incelendiğinde ise İsveç'e ihracatımızda; 84- nükleer reaktörler, kazanlar, makineler (265 milyon ABD Doları); 87- motorlu kara taşıtları (235 milyon ABD Doları); 61- örme veya kroşe giyim eşyası (181 milyon ABD Doları); 73- demir veya çelikten eşya (118 milyon ABD Doları); 85- elektrikli makine ve cihazlar (115 milyon ABD Doları); İsveç'ten ithalatımızda ise 87- motorlu kara taşıtları (394 milyon ABD Doları); 84- nükleer reaktörler, kazanlar, makineler (365 milyon ABD Doları); 72- demir ve çelik (341 milyon ABD Doları); 48- kağıt ve karton (200 milyon ABD Doları); 26-metal cevherleri (196 milyon ABD Doları) ilk 5 ürün grubu olarak dikkat çekmektedir.

İkili Ekonomik – Ticari Gündem

Ülkemiz ve İsveç arasında 2014 yılında imzalanan Ortak Ekonomi ve Ticaret Komisyonu (JETCO) Anlaşması ile kurulan Türkiye-İsveç JETCO Birinci Dönem Toplantısının 05 Mayıs 2021 tarihinde video konferans yöntemiyle yapılması ikili ekonomik ve ticari ilişkilerin gelimi açısından önemli bir gelişme olmuştur. Anılan toplantıda İsveç ile ticaret hacmimizi, önümüzdeki dönemde dengeli bir biçimde arttırarak 5 milyar ABD Doları seviyesine çıkartma hedefi belirlenmiş olup, ikili ticari ilişkilerde anılan potansiyelin mevcut olduğu değerlendirilmektedir.

Türkiye-İsveç II. Dönem JETCO Toplantısı ile anılan toplantıyla eşzamanlı olarak düzenlenecek ve iki ülke iş dünyasının temsilcilerini bir araya getirecek bir İş Forumunun 2023 yılı başında Stokholm'de gerçekleştirilmesi planlanmış, ancak ortak bir tarih üzerinde mutabakat sağlanamamıştır.

Diğer taraftan, Litvanya'nın başkenti Vilnius'ta gerçekleştirilen NATO Zirvesi öncesinde Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan, İsveç Başbakanı Sayın Ulf Kristersson ve NATO Genel Sekreteri Sayın Jens Stoltenberg arasında yapılan görüşme sonrasında yayımlanan basın açıklamasında: müttefikler arasındaki savunma ticareti ve yatırımlarında hiçbir kısıtlama, engel veya yasak olmaması gerektiği ve bu tür engellerin kaldırılmasına yönelik çalışmalar yapılacağı; Türkiye ve İsveç'in Türkiye-İsveç Ortak Ekonomi ve Ticaret Komisyonu (JETCO) aracılığıyla ekonomik işbirliğini arttırma konusunda anlaşığı; her iki ülkenin de ikili ticaret ve yatırımların geliştirilmesine yönelik fırsatların en üst düzeye çıkarılmasına gayret edecekleri; AB-Türkiye Gümrük Birliği'nin güncellenmesi ile vize serbestisi de dahil olmak üzere İsveç'in Türkiye'nin AB katılım sürecini canlandırma yönündeki çabalarını aktif olarak destekleyeceği hususlarına da yer verilmiştir.

Bu çerçevede, Türkiye-İsveç JETCO II. Dönem Toplantısının Sayın Bakanımızın başkanlığında belirlenecek bir tarihte İsveç'in başkenti Stokholm'de yapılmasının, Ticaret Bakanları düzeyinde yapılacak JETCO Toplantısı ile eş zamanlı olarak Dış Ekonomik İlişkiler Kurulu (DEİK) ve Business Sweden tarafından İş Forumu veya Yuvarlak Masa Toplantısı formatında bir toplantı düzenlenmesinin, müteakiben iki ülke iş dünyasını bir araya getirecek, genel ve sektörel ticaret heyetlerini de kapsayacak etkinliklere ağırlık verilmesinin uygun olacağı değerlendirilmektedir.